

Niet importeren maar duurzaam produceren!

Minerale meststoffen zijn een fundamentele schakel voor een duurzaam en efficiënt voedselsysteem. Zij zorgen voor voldoende, betaalbaar, gezond en veilig voedsel op aarde. Minerale meststoffen zijn een noodzakelijke aanvulling op organische meststoffen voor een evenwichtige mineralenbalans voor bodem, plant, dier en mens. Het maken van minerale stikstofmeststoffen gaat gepaard met een grote energievraag en er komen grote hoeveelheden CO₂ bij vrij. Vooral bij de productie van ammoniak, die de basis is voor stikstofhoudende meststoffen. Een logische vraag is dan ook: kun je die ammoniak niet beter importeren? Het korte antwoord is: nee, in ieder geval niet volledig.

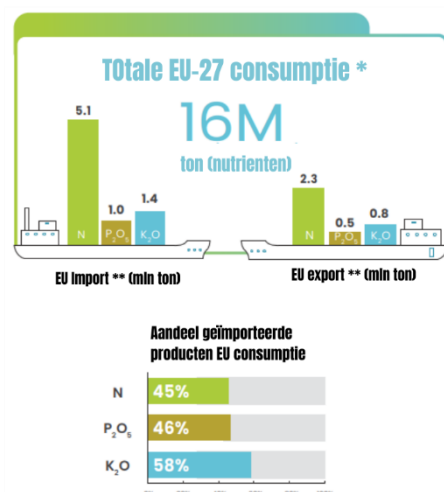
De keuze om minerale stikstofmeststoffen hier in Europa te blijven produceren heeft alles te maken met strategische autonomie. Minerale meststoffen zijn onmisbaar voor het produceren van voldoende, gezond en betaalbaar voedsel voor de Europese bevolking. Volledig importeren van deze meststoffen (of ammoniak als grondstof) betekent verlies van strategische autonomie en afhankelijk worden van geopolitieke ontwikkelingen en ongewenste regimes. Bovendien verlies je controle over de kwaliteit en de duurzaamheid van de meststoffen en daarmee dus ook van ons voedsel.

Door binnen Europa te investeren in verschillende bronnen van (duurzame) ammoniak productie behouden we onze autonomie. Als Nederland versterken we zelfs onze strategische positie naar andere sectoren omdat ammoniak, naast grondstof voor meststoffen, ook zeer interessant is als waterstofdrager én als brandstof in bijvoorbeeld de maritieme sector.

Bovendien ondersteunt de minerale meststoffensector op deze wijze de Nederlandse energiemarkt om te balanceren. Met enerzijds import van (hernieuwbare) energie in de vorm van ammoniak en anderzijds de inzet van een mix van regionaal opgewekte energie voor productie van ammoniak. De bestaande Nederlandse ammoniakfabrieken kunnen zonder al te grote aanpassingen hier op korte termijn een rol in spelen.

Nederlandse meststoffenproducenten produceren voor een groot deel voor de West-Europese markt. Europa is een netto-importeur van minerale meststoffen. Europa moet nu al meststoffen importeren uit regio's als Rusland, Wit-Rusland, Algerije en Egypte, om voldoende voedsel te kunnen produceren. Nederland heeft een voordeel ten opzichte van andere meststoffen producerende landen. Wij produceren de meststoffen efficiënter en schoner dan op veel andere plekken. Daarmee leveren wij onze bijdrage aan een duurzaam en efficiënt Europees voedselsysteem. De Nederlandse minerale meststoffensector is voortdurend in ontwikkeling op de weg naar verduurzaming. De CO_{2eq} uitstoot is sinds 1990 gehalveerd en ons doel is om in 2050 klimaatneutraal te zijn.

Europese handel per nutriënt 2022

Figuur 1. Import en export van minerale meststoffen in Europa, bron Fertilizers Europe (*incl. producten agrarisch en industrieel gebruik, ** per kalenderjaar)

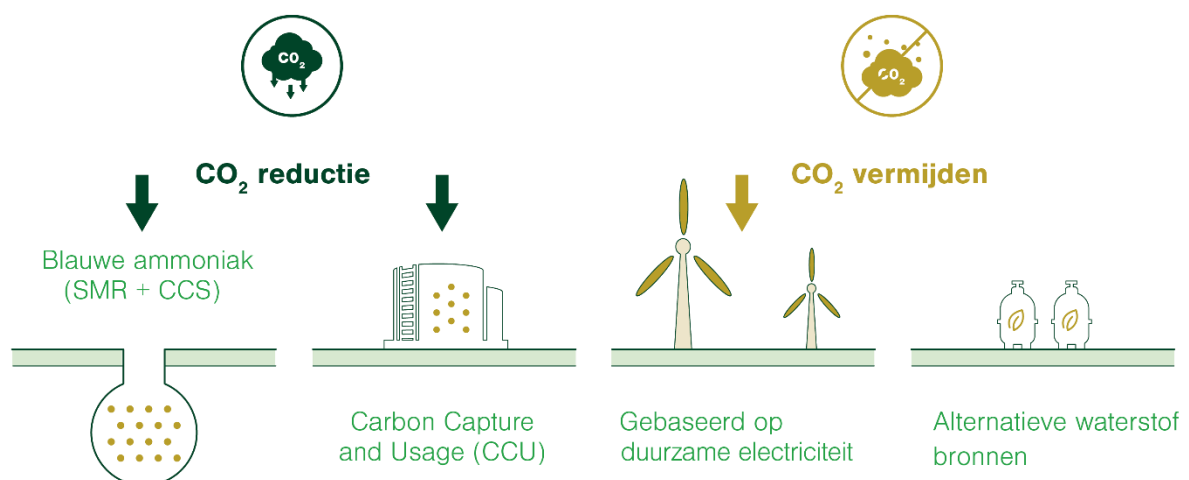
Ondertussen werken we minerale meststoffensector in Nederland hard aan het verbinden van landbouwkundige praktijk, kennis en wetenschap. We doen dit samen met partijen in de voedselketen om ook in de toekomst verantwoord voedsel te kunnen blijven produceren. Kennis over de bodem, digitale instrumenten, nutriëntenbeheer en duurzame teeltechnieken zijn hierbij van groot belang. Nederland speelt een voortrekkersrol in Europa door de combinatie van academische en praktisch toegepaste kennis. Nog steeds wordt vanuit de hele wereld gekeken naar de innovatieve Nederlandse landbouwketen. Zo zijn we erin geslaagd om in 28 jaar tijd voor dezelfde opbrengst de benodigde inzet van minerale meststoffen te halveren.

Op de Boerderij van de Toekomst worden bijvoorbeeld maatregelen en kennis uit de biologische en gangbare landbouw samengebracht in een zo duurzaam mogelijk bedrijfssysteem. Dat systeem timmer je niet op een achternamiddag in elkaar, maar is wel nodig om natuur en landbouw met elkaar in balans te brengen.

Hoe ziet onze bijdrage aan een toekomstbestendige Nederlandse landbouw eruit? Heel praktisch. De Nederlandse meststoffensector zet zich actief in voor de ontwikkeling van een duurzaam landbouwsysteem, door nauw samen te werken met boeren, ketenpartners en overheid. En dat begint bij de productie: zo investeert Yara 194 miljoen euro om als eerste bedrijf ter wereld CO₂ per schip naar het buitenland te brengen. In 2026 moet er op die manier 800.000 ton zijn afgevangen en naar Noorwegen getransporteerd, waar het wordt opgeslagen onder de Noordzee. Deze zogenaamde CCS technologie is een onmisbare tussenstap naar volledig groene, circulaire meststoffen waar het bedrijf parallel aan werkt. Zo opende Yara in 2024 de grootste electrolyser van Europa om groene meststoffen te maken. Ook aan de inzet van biogas en reststromen wordt door leden van Meststoffen Nederland gewerkt om circulaire meststoffen te maken. Zo werkt Van Iperen aan het ontwikkelen van een nitraatmeststof uit dierlijke mest (GreenSwitch) en produceert ICL fosfaatmeststoffen van gerecycled fosfaat (Puraloop).

De meststoffen distributeurs aangesloten bij Meststoffen Nederland nemen deze low carbon meststoffen en circulaire meststoffen op in hun assortiment en adviseren hun klanten over het zo efficiënt mogelijk inzetten van deze meststoffen in hun teelten.

Een succesvolle transitie naar een duurzame landbouw waarin de kringloop zoveel mogelijk gesloten is gaat hand in hand met verantwoord nutriëntengebruik. Aan die positieve impact op landbouw en klimaat blijven wij hard werken.

Figuur 2, Verduurzamingsopties voor productie van ammoniak als grondstof voor minerale stikstofmeststoffen, bron Fertilizers Europe

